

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krome, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

„Kmečki stan, srečen stan!“

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.—

Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 4.

V Ptuj v nedeljo dne 8. marca 1914.

XV. letnik.

Mi smo vojaki korenjaki...

Nekateri ljudje, ki imajo še kaj zmisla za vsakdanje malenkosti, spominjajo se domačih raz, s katerimi se je pred par leti pri tretji oziroma drugi sobe celjskega „narodnega doma“ imenovalo „narodno stranko“ skrpucalo. Ali so to veseli časi. Končali pa so žalostno. Kajti „duševni otec“ te papirnate stranke Vesoslav Spindler prevzel je raje neko agenturo in pustil politiko drugim... Bog se usmili, „narodna“ stranka je bila slamnati ogenj; dr. Kukovec je do danes zamán pihal v kupček pepela...

Ali stoji! Presenečena javnost doživlja ravno nekaj regeneracijo te mrtvo rojene „narodne stranke.“ To pa moramo kot vestni krestni, ki še niso pozabili veselih predpustnih nevolj, ad notam vzeti. Degeneracija — paron: regeneracija — smo hoteli reči. Po do-144 lače povedano: slavno omizje, iz celjskega „narodnega doma“, ki se po Spindlerjevi pesniški utaziji imenuje „narodna stranka“, se hoče še krat blamirati...

Strvar je namreč ta-le: V Celju eksistira neki „Narodni list“, ki hoče zdaj nakrat javnosti dokazati, da je v resnici velepotrben. li se nam, da je najnovejši „spiritus rector“ ga počenjanja neki ptujski advokat. Škoda ožaka, da se tako grozno moti!... Zadnje evilke celjskega „Narodnega lista“ se je z redno strastjo ravno v ptujskem okraju širilo. Vaki živi duši v okraju doposlalo se je ta list, katerem so natiskali par „senzacijskih“ po-til, ki dišijo prav neprijetno po advokatski klami. Vkljub naši splošno priznani ljubeznjivosti se nam v istini ne zdi vredno, reagirati v vsebino teh člankov, čeprav bi lahko z ner-145 jetno zanimivim gradivom odgovarjali. Ali izgubljeni procesi niso izgubljene bitke! lošno znano je, da nezmožnost „narodne anke“ ni samo historična, marveč tudi simp-146 natična. In v tem leži vsa interesantnost te e zadeve. Slavni „narodnjakarji“ so imeli pkelto veliko priložnosti, da bi si napram svo-147 jim nasprotnikom pozicije utrdili. Imeli so Sa-148 jsko dolino in nekatere sosedne okraje tako koč v žepu; dva dobra politikujoča kaplana bila zadostovala, da se to „posest“ obdrži; a tako zvana „inteligencia“, združena v don-149 otovski „narodni stranki“, pa ni imela niti iko eneržije in zmožnosti, da bi svoje z našo 150 močjo pridobljene mandate obdržala. Edino in 151 vj zaradi svoje indolence izgubila je „narodna anka“ vse svoje postojanke; pomagala je k

temu porazu k večjem še njena naravnost ne-152 dosegljiva nadoslednost.

Na ta način je bila tako kričeče naznanjena „narodna stranka“ iz Savinjske doline „vun vržena“, tako vun vržena, kakor se meče go-153 stobesedne in nadležne čifatske agente črez stopnice...

Pa kaj bi se jezili, — bankerotna „narodna stranka“ s svojim „Narodnim Listom“ ne bode prav nikomur škodovala, — k večjemu tistim nesrečnim posojilnicam, katere ji sedajo še danes na lim in zapravljajo svoje krajcarčke za mrtvo rojene „narodne“ časopise... Ako bi se celjsko omizje, imenovano „narodna stranka“, v istini kapricirajo na ptujski okraj za taborišče svojih blamaž, bil nam bi ta boj neprijeten, kajti na četo političnih otročaje, ki se „igrajo vojake“, ne bode nikdo šrapnela streljal... Menda nas bodejo gotovi gospodje razumeli?! Saj posebnost težko ni to razumeti... Najno-154 vejši voditelji „narodnjakarjev“ pojejo sicer prav glasno:

„Mi smo vojaki-korenjaki,
Kako nas gledajo ljudje,
Pa pravijo, da smo junaki,
Ki še nikogar ne boje“...

Ali ljudstvo, — pa tudi mi! — ve prav dobro, da bi morala ta klavrna gospoda zapeti:

„Papirnat so naše čake,
In puške naše iz lesa“...

Takih vojakov se pač nikdo ne boji!

Politični pregled.

Atentat na škofa v Debreczinu. Pred kratkim se je zgodila v uradu škofovega zastopnika no-voosnovane grško-katoliške škofije v Debreczinu, vikarja Jackovicsa eksplozija, ki je vikarja in tajnika Slepkovszkega raztrgala na kose. V neki sosednji sobi se je nahajal škof Štefan Miklosy, ki pa ni bil nič ranjen, dočim je bil odvetnik Csath težko poškodovan. Vsi zidovi urada so se podrli in cela hiša je močno poškodovana. Eksplozija je povzročila v hiši tako paniko, da je vse zbežalo na cesto. Zračni pritisk je zdro-155 bil tudi vse šipe sosednih hiš in opeka je ranila več ljudi na cesti. Tudi v pritličju in v meza-156 nino so se podrle stene, v drugem nadstropju pa je začelo goreti. Ubilih je bilo pet oseb, spoznati pa sta bili samo dve trupli in sicer truplo škofovega sluga in njegove žene. Težko ranjenih pa je mnogo oseb. Hčerka škofovega vikarja je zblaznela, ko je videla razmesarjeno

truplo svojega očeta. Preiskava je dognala, da je dobil škof usodnega dne iz Černovic neki paket, ki je eksplodiral. Policie domneva, da je bil v paketu ekrasit. Paket je bil že v soboto prej aviziran ter ima pismo, kjer se naznanja pošiljatelj, podpis: Ana Kovacs, Černovice. V tem pismu pravi, da bo poslala škofa 100 K, ki jih naj porabi za cerkev ali pa za reveže, poleg tega pa naznanja, da bo poslala še pozlačen svetilnik in dragoceno preprogo.

Panamski prekop. Predsednik Wilson je iz-157 javil, da bo odprt Panamski prekop že pred 1. januarjem 1915 in sicer začetkom letošnje jeseni. Zaradi tega bo že v prihodnjem zasedanju kon-158 gresa odpravljena klavzula glede oprostitve kanalskih pristojbin za obrežne parnike.

Dopisi.

Sv. Barbara v Halozah. Pred kratkim je umrl tukajšnji posestnik in vinski mešetar gosp. Blaž Podhostnik, daleč na okrog poznan in sloveč vzor-mož, kot poštenjak. Pokojni se je udeležil vojske dvakrat, posebno pa l. 1866 pri Kraljevem Gradcu. Bil je zelo mirnega ter na-159 prednega mišljenja, a tudi dober kristjan. Mož bil je naročnik našega lista že celih 14 let, zvest pristaš ob naši strani. Čeprav ni bilo nek-160 terim častitim všč. On se ni ustrašil nobenega zavidneža. Želimo več tacih pridnih mož jeklene korenine. Povdarjamo še posebno, da je marsi-161 katero svoto v Barbarško faro spravil kot vinski mešetar. Kako ga je ljudstvo čislalo, se je vi-162 delo pri pogrebu, ki se ga je prav lepo število udeležilo. Dragega nam ranjkega ohranimo v neizbrisnem spominu. Njemu pa svetila nebeška luč! In obitelji gospoda Blaža Podhostnika pa izrekamo iskreno sočutje!

Pivola. (Občinske volitve). Torej imeli smo jih, naše slovite občinske volitve, dne 26. februarja. Naša stranka je propadla in sicer s 5 glasovi v III. z enim glasom v II. in enim glasom v I. vol. oddelku. Kako je to prišlo? Žal Bog, da je od naših nekaj beguncev, nekaj strahopetnežev, nekaj mehkužcev, ki se zažu-163 ganega peklenkega pekla ustraše in zbojijo, ter se prorokovanih nebeških sladkosti nadjajo. Bog jim naj odpusti figamostvo! A večja krivda leži pri volitvah samih. Kaplani in njih podrepaniki so neznansko agitrali. Noč in dan so bili na nogah in tudi marsikaterega privrženca so pri-164 dobili. Že volilni listi so bili na „dva“ sistema sestavljena — vgodno za njihovo in prezirajoče za našo stran. In volitev sama? Eden naših je hotel voliti s pooblastilom — niso dovolili, če-

KAJ JE PRALNA VESELICA?

To je fisti veseli dan, kadar se snaži perilo s Schichtovim milom, znamka "Jelen". Perilo postaja očividno čisto. V kratkem času, med prepevanjem in smehom, je izvršeno vse delo. V vsakem kosu Schichtovega mila je skrit palček, ki skrbi za to, da perici ni treba toliko drgati. Perilo ostane vsled tega dolgo časa kot novo in se ne razirga tako hitro, kakor če se pere z navadnim milom, katerega pralna moč se mora nadomestiti s silnejšim obdelovanjem perila.

prav je postavno in redno vse; tako so požrli en glas. Drugi pride z a - s e voliti, ga niso pustili, češ, mora imeti pooblastilo!! — (požrli drugi glas). Tretji pride z njimi voliti, so ga pustili, čeprav je bil pravi volilec na Pohorju drevje podiral in voliti so pustili zanj njegovega starega očeta. Hoški rihtar Tone Vernik se je prithotapil z svojimi pristaši napisanim volilnim listom k nemu naših in ga pregovarjal s tem listom voliti. Če je ta to storil, potem sta zadnja dva glasova za črnuhovo stranko se iznesla. Torej štiri glasovi! Izkaznice so se pripisale tako pozno, da več volilcev ni utegnilo k volitvi priti. Pa to se je čisto „zufällig“ zgodilo le pri naših volilcih. Da, tajnik in učitelj Radovan Mejovšek ima pač prehujo dela, je pa zavstavljal z razpošiljavo. Skoda! Volilec tudi naše stranke so se legitimacije s črnimi kandidati predpisano oz. že napisano pripisale. Naravnost nasilstvo! Radi tega je eden naših razplašil se nad tem tako, da sploh ni prišel voliti v II. v. od. in ta glas je njim na prid v „zmago.“ Toličič-a, ki je moral iti prešiča zaklat, so pustili čisto hladnokrvno in „visokodušno“ voliti pol ure pred začetkom predpisane ure. Ta štimica jim je pripomogla do zmage v I. v. od. Eden naših pride voliti. Predno ko stopi v sobo, ga ustavi majhna ženica velikega rihtarja Pivole, da naj pokaže, kako bo volil, koga ima napisanega in in če bo ž njimi volil. Ker se mož ni uklonil, je gospa rihterica takoj mu diktirala njegov dolg 30 gold. v osmih dneh odplačati. Dolgonozi g. Gsellmann iz Spodnje Hoče, kateri je še na dan volitve na vse zgodaj letal po Privoli agitirati, je pa pri Lebeju (rihtar je obenem oštr) plačal svojim pristašem 12 litrov vina. Da kaplana Hoška nista manjkala, je razumevno. G. Pollak, kaplan jo je pobrisal v rihtarsko kuhinjo in tam so se imeli prav dobro vsi okrog njega. Kaj porečeš zdaj k našim volitvam, „Štajerc“, ha? Mi smo seveda vložili ugovor zoper te-le volitve, a radovedni smo še, če se bo državni pravdnik tudi interesiral za — nje.

reklamacij. Postopanje tako, kakor pri hoških volitvah. Svoje so vse vidli ali niso vidli, druge nevarneže pa le ven. No ja, reklamacijska komisija pa je razsodbo — ne boš Jakec kaše pihal, odklonila je in sedaj so črnuhi rekurirali. Stvar leži na razsodbo pri okrajnem glavarstvu. O tej reči svoječasno natančno poročamo. To pa jim že danes tiho v črno ušesce zašepčemo: „Ne boste jeter jedli, pri nas na Rogozi ne!“ Tega ne smemo pozabiti, da je g. rihtar Šmilavski tudi reklamacije porival. Kaj pa če izraste dolg noseč? Reci nam ljubi „Štajerc“, kaj ima neki kaplanček pri občinskih volitvah, posebno v tujih občinah iskati? Torej Ti tega ne veš? Mi tudi ne! Pa petletni sosedov Tinček je rekel, da neki — nič. Glej ga, glej, morebiti pa ima prav! Več v kratkem in pa še hecnega gradiva. Srečno!

Rimske toplice. Dne 5. januarja 1914 je imel uslužbenec Vincenc Deželak slovesni jubilej 40 letnega službovanja pri južni železnici v Rimskih Toplicah. Tedaj mu je tadi spoštovani gospod nadnačelnik Sadlokar od južne železnice iz Gradca podelil zlato medaljo. Tadi je dobil 100 K nagrade. Pa še več drugih višjih gospodov se je slavlja udeležilo; tudi iz večih postaj južne železnice železniških čuvajev se je udeležilo; bilo nas je vseh skupaj 25. Mu čestitamo še mnogo let naprej njegovega zvestega službovanja!

Jurklošter. Lep profit si je naredil neki Alojz Polutnik, mlinar v Jurkloštru. Dandanes se težko spravi par kronic vkup, zlasti pri mlinu, ker so slaba leta in ni žita. Polutnik si misli: zdaj bom dobil ceneje špeh in sicer 5 kil za 5 kron 30 v franko. Našel je v „Narodnem Listu“ inserat v prvi številki t. l. In ta se je opekeli; naroči si 5 kil špeha od Herskovits iz Ogerskega. Herskovits mu pošlje — smrđljive pustogovine 1 in pol kile po povzetju za 6 kron; vagalo je sicer s korbo 4 kile 10 dek. Varuj se takih sleparjev in hodi rajši v domače trgovine, da vidiš, kaj dobiš; ne naročaj si od takih sleparjev, ki ti pošljejo mačko v žaklu!

za denar. Jaz sem ji sicer večkrat, če je šla, dal kako-krono za hrano, morebiti vsak skupaj 30 do 50 kron, tudi sem ji bil k stroj za nogavice plesti, za kar sem plačal K, vse to pa sem storil iz lastnega nagiba, da bi me zato prosila. Imela je tudi hrano stanovanje pri meni in mi je pokvarila precej posteljnine, toda visokosti te škode kakor ne morem povedati, kakor tudi ne za vam nobene odškodnine.

Pripomnim slednjič, da je osumljenka, sem pozneje izvedel, od neke gospe Stučič je imela vilo pod Rožnikom, baje dobila 10 denarja za maše in da je osumljenka od 10 denarja tudi del izročila Salezijancem na kovniku.

Glede umazane vode, v kateri se je ohranilo ožemalo na prvo roko krvavo Johana posteljno perilo in Johanne srajce sta izprali faroška kuharica Mar. Kimovec in rovska perica Neža Travn, da je bila ta zano krvava voda ljudem na razpolago in da se ljudje, posebno ženske kar topi za njo, to so vedeli tudi v župnišču in Johanne, je bila znana kot čudežno zdravilo za zunanjo in notranje bolezni kot mazilo in kot pijača. Nekoč ko Travnove ni bilo cel dan doma, ljudje niso dobili vode, ji je zvečer rekla hanka: Danes pa ni bilo nič „božjih lomov“ Poudarjala pa je priča, da Vodiciani niso kovali veliko te vode, pač pa so se trgali za tuji. Tako je kupila neka Marija Jeraj drugi liter. Napravljala si je s te vode obklade na rebra, kamor jo je pobodel vol. En fra pa jo je dala nekemu Francetu Železnici, ki si je mazal z njo koleno. Ko je predstojal, se je začela Johanka smejati. D. pravd.: In Vi se še smejate nato? Johanka: Kaj se ne bom smejala, ko take neumnosti šejo. Neka druga ženska si je nabavila to za grlo. Ker pa je voda v grlu preveč smrdela, jo je vrgla proč. Neka Neža Flegar je kupila en maselj. Rabila jo je za oči in nogo. Ta priča tudi pove, da je rekel župnik pri zamaknjenju navzočim sledeče: „Vidite je telo, ki ponavlja Kristusovo trpljenje.“

Pri popoldanski obravnavi je vprašal predsednik Johanco najprej, če je res rekla, da Reki ljudje niso bili tako neumni, da bi se ševali za duše in kaj sta ji rekla dr. Dolše. Ušeničnik pri preiskavi v ljubljanski škofiji hanka je prvo vprašanje potrdila s pristavi, da je začela vedeževati in duše reševati na Kranjskem, ker so jo ljudje sami v to pravili, na drugo pa je odvrnila, da ji je šak rekel, da si je nohte postrigla in zob iz Ušeničnik pa ji je rekel, da je neumna ženska. Nato je prebral predsednik še policijsko poročilo in razna orožniška poročila. S tem je bilo ključeno dokazovanje.

Državni pravdnik

poudarja, da je cela zadeva sedaj popolnoma jasna. Stvar stoji v stiku z vero samo toliko, kolikor se je Johanka posluževala vere v svojih goljufij. To delajo tudi špiritisti, ki hove kar citirajo, kar je ravno tak „švit“ ali pa še večji. Predvsem gre tu za veliko predrzno goljufijo. Obtoženka je hlinila za njenje, trpljenje Izveličarja in je razglašala občuje z dušami v vicah. Morda bo imela nekaj dobrega za posledico in to je, da postali ljudje bolj pametni. Kar so ljudje obtoženki (ali po njenem naročilu drugim) so dali samo zato, ker so ji verjeli. Glede čaja Goljarjeve so podani vsi znaki hudode poskušene goljufije. Drž. pravdnik predlaga sodbo v smislu obtožnice in zahteva z oziroma mladost, predrznost in posebno z oziroma veliko javno pohujšanje strogo kazni brez milosti.

Zagovornik

je najprej reagiral na predlog državnega pravdnika glede stroge obsodbe brez milosti in

Zobna kréma

KALODONT
Ustna voda 17

„Sveta Johanca“ pred sodiščem.

(Konec.)

Kar se tiče trditve, da mi je dala Urša Jereb 200 K za osumljenko, ni resnica. Za Uršo Jereb sem namreč hranil 200 K in nekega dne me je ona prosila, naj ta denar dvignem v hranilnici in ga dam osumljenki. Jaz pa tega nisem hotel storiti ter sem Urši Jereb izročil 200 K, češ, naj ta denar sama nese osumljenki, če ji ga hoče darovati. Urša Jereb je to tudi storila, osumljenka pa je prejem denarja odklonila, na kar mi je Urša Jereb ta denar hotela dati za cerkev. Jaz sem jo odvrnil, da se bo še premislila in ta denar še danes leži pri meni v blagajni za Uršo Jereb.

Za maše pa med tem časom, ko je bila osumljenka pri meni, sploh nisem hotel sprejeti kljub temu, da so mi ljudje večkrat denar ponujali za maše.

Kako da je osumljenka izvršila sleparijo, ne vem, kajti jaz niti nje, niti postelje nisem nikdar preiskal ter mi tudi ni znano, na kak način si je osumljenka preskrbovala kri.

Po mojem mnenju pa osumljenki ni šlo za to, da bi bila ljudem izvajala denar, pač se mi pa zdi, da gre tu za slučaj histerije. Kakor že navedeno, je osumljenka večkrat odklonila ponujani denar in tudi mene ni nikdar prosila

Štedljivost

pri kuhanju

doseže le tista gospodinja, ki uporablja

MAGGI-JEVE kocke

(gotova goveja juha)

MAGGI po 5 vinarjev.

Vsaka kocka da, — če se jo polije s 1/2 litrom vrele vode, — 1 krožnik izvrstne goveje juhe, katere se tudi uporablja kot juha za vkuhanje, za polivanje omak, zelenjav. l. t. d.

Pri nakupu naj se pazi na ime MAGGI in na varstveno znamko

zvezdo s križcem

Sirolin "Roche"

olajša in odpravi prsne bolezni, kašelj, katar, influenco, astma.

Originalni zavoj à K 4.— se dobi v vseh apotekah.